Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 145. sz. Csütörtök, junius 24.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

Katholikus autonomia.

Debreczen, junius 24.

Ma kezdődnek meg országszerte a katholikus autonomiai kongresszusra a választói összeirások, minthogy a herczegprimás tudvalevőleg a mai napot tüzte ki az összeirás megkezdésének a határnapjául.

Minden plébániában megalakitották már az ötös bizottságokat, melyek a jegyzékeket elkészitik. Választó minden 24 éves katholikus férfi, ki nem áll bünvádi kereset alatt és nem elmebeteg. A jegyzékek elkészitése után e bizottságok maguk tüzik ki a választás napját, előzőleg azonban a névjegyzék 8 napon át nyilvánosan kitétetik és a ki igazolja választási jogosultságát, a jegyzékbe felvétetik.

A választások legnagyobbrészt augusztus havára tüzettek ki, hogy azokon nyári munkával juliusban elfoglalt katholikus hivek is részt vehessenek. A választás plébániaként személyesen és nyilvánosan történik. Aziránt, vajjon szavazólapok alkalmaztassanak-e, bizottság intézkedik.

Választatni fog 132 világi képviselő a királyi utasitással megállapitott kerületekben. Választatik 34 papi képviselő titkos szavazás utján a papság által, hivataluknál fogva pedig tagok lesznek 4 érsek, 20 püspök, a pannonhalmi főapát, 4 káptalani képviselő a 4 érsekségből, s a tanitórendeknek 5 képviselője.

Maga a kongresszus valószinüleg október hó végére fog egybehivatni s első tárgya lesz az 1870-iki autonomia-szabályzat átdolgozása.

Az autonómia létesitése tárgyában aktualissá vált mozgalom azonban valami különös lanyhasággal folyik egész országszerte.

Ugy észleljük, hogy egyedül a fővárosban van ennek a mozgalomnak valamelyes intenziv jellege, de még itt sem ölt olyan arányokat, a melyek igazán megfelelőek volnának az ügy nagy jelentőségének, különösen pedig annak a nagy és általános érdeklődésnek, mely a világi elemek körében nyilvánult az autonomia ügye iránt addig, mig annak létesitése dolgában a határozó lépés meg történt.

Szinte meglepő a katholikus világi elemeknek a magatartása. Miért nem mennek bele teljes erővel abba a mozgalomba, melynek az érdekében előbb olyan dicséretes buzgalommal fáradoztak?

Ez mindenesetre sajnálatos jelenség. Elvégre is a katholikus autonomia nagy szükségessége ép oly elvitázhatatlan most, mint volt azelőtt, s a világi elemeknek ép most kellene bizonyságot tenniök az autonómia iránt való érdeklődésökről, amikor annak a megvalósitása ugyszólván csak attól függ, hogy a kongresszus bölcsesége meg tudja-e állapitani az autonomia hatáskörét ugy, hogy az egyrészről ne érintse azokat a szigoruan vett egyházi kérdéseket, a mikre nézve a herczegprimás pásztorlevele már jó előre sérthetetleneknek jelentette ki a püspöki kar kormányzati jogait, másrészről pedig teljes összhangzásban legyen a korona és az állam olyan jogaival, a melyekről viszont a korona és az állam nem mondhatnak le.

Ennek a hatáskörnek a tapintatos, okos és lelkiismeretes meghatározásától függ egyáltalán az autonomia létesülése. És ép ezért lenne kivánatos, hogy a magyar katholikus világi hivek igazán tekintélyes, vezető tényezői mindenképpen érvényesitsék befolyásukat már most a választási küzdelmek küszöbén a végből, nehogy a kongresszuson olyan szellem és fel-

TÁRCZA.

Hulló levelek.

„Nem vagy velem — veled vagyok.“ Lelkem száll lelkedhez, virág illatában, csillag ragyogásban, falevél suttogásban, szellő sóhajtásban. És mikor lelkem feltalálja lelkedet, akkor édesebb a virág illata, fényesebben ragyog a csillag lágyabban suttog a falevél, epedőbb a szellő sóhaja.

Mi volt az én életem, mig én téged fel nem találtalak? Örökös emésztő vágy, czéltalan kinos bolyongás az elérhetetlen után. Lelkem sötétnek látta a legfényesebb napot, üresnek az emberek rajától nyüzsgő földeket, hidegnek, sivárnak az egész mindenséget. Kétségbe vonta a Teremtő bölcseségét, jóságát; ki szivet adott az embernek csak azért, hogy fájjon — s a földre küldte csak azért, hogy meghalljon. Hogy szive porrá legyen lelke leheletté.

De mióta én megtaláltalak, azóta életem egy édes ábránd, egy boldog merengés, leszállott lelkemre egy darab mennyország s én abban élek már itt e sártekén, élvezem a tulvilági élet üdvösségét a tiszta mocsoktalan szent szerelmet.

Megtaláltam életem czélját — elmélyedni szemed sugarában, arczod mosolyában, hangod zenéjében, körülvenni mély, örök szeretetemmel egész lényedet. Ha lelked dalra kél s szived fájdalma zeng dalodból, tudom, hogy szivemet azért adta a Teremtő, hogy fájdalmad hangja azon keresztül rezegve, felfogja érzelmed minden parányát és megsokszorositva át érezvén azt, boldog legyen, hogy megérti fájdalmaidat és sirhat bánatod felett.

Ha pedig dalodból örömöd, átélvezett boldogságod hangja száll felém, akkor szivem elfeledi egy hosszu élet szenvedését, mert megértem, hogy a boldogságot a szerelmet, mit én hiába kerestem, Te megtaláltad, birtad.

Nem bánt többé a halál gondolata, nem ijeszt a sir sötét éje; tudom ha testem földbe tér, szivem porából virág fakad s Te megtalálod, leszakitod s a szivem porából kifejlődött virág boldog lesz, mert kebleden halhatott meg.

Lelkem pedig, lelkem nem lesz le heletté, nem is száll fel az égbe, itt marad a földön, ott lesz mindig körülted, szellemkezeim simogatni fogják homlokodat, szellemajkam csókolni fogja szemedet, nem hagylak el soha, kisérlek jártodban keltedben s ha majd a te lelked is megválni készül a földi élet kötelékeiből, lelkem akkor is ott lesz melletted s ha utólsó perczedben föltünik lelked előtt örökszerelemtől égő szemem sugara, ha szived utolsó dobbanása megérti, hogy az én szivem szeretett téged az örökkétartó szerelem tiszta kiolthatatlan lángjával, e földi lét kinzó és a tulvilági üdvözitő szerelmével s ha ajkad utólsó sóhajában nevem száll ajkadról a légbe, akkor ott rád váró lelkem lelkeddel összeölelkezve hagyja el a földi légkört. Akkor Te is szeretni fogsz engemet, akkor Te is meg tudod, hogy az én lelkem volt e földön fel nem található fájós merengésed oka, kiért szivednek egy hosszu életen kellett fájni s kit csak a tulvilágon lehetett feltalálnod, mert a mi szerelmünk nem való volt a földre, hol minden sárrá, szemetté lesz, a mi szerelmünk az égben köttetett, onnan származott s annak csak az örökké valóságban lehet folytatása s akkor lelkünk egymást feltalálva „zokogva sirva“ mondja el mind azt a sok kint, szenvedést, a mit itt lent el nem mondhatott. S aztán szállunk — szállunk elmerülve egymás boldogságában s mikor elszállunk a föld felett — hajdani szenvedésünk helyén, örök tiszta szerelmünk lesugárzásától fényesebben ragyog a csillag a földre, édesebb lesz a virág illat, lágyabban suttog a falevél, epedőbb lesz a szellő sohaja s két igazán szerető szív azon pillanatban éppen ugy feltalálja egymást, mint mi valaha feltaláltuk.

Addig pedig csak szenvedjünk békével én örök üdvösségem, néha-néha merüljünk el egymás tekintetében, szemünk sugara mondja el egymásnak azt, a mit itt e földön szóval elmondani nem lehet soha — soha.

Anys.

fogás jusson uralomra, mely esetleg veszélyeztetné az autonómia létesülését.

— **Harcz a 16. §. ellen.** A függetlenségi és 48-as Kossuth párt tegnap este tartott értekezletén kimondta az obstrukcziót a czukorprémium és az ezzel összefüggő törvényjavaslatok ellen.

— **Görög katholikusok az autonomia ellen.** A görög katholikus püspökök legközelebb értekezletet tartanak az autonómia ügyében Nagyváradon. A Gazeta Transilvaniei hiteles forrásból arról értesül, hogy Mihályi Viktor érsek-metropolita a hatásköre alá tartozó Pável Mihály nagyváradi, Szabó Gábor szamos-ujvári és Radu Demeter lugosi gör. katholikus román püspököket értekezletre hivta össze, hogy meghatározzák a római katholikus autonomiai kongresszussal szemben való álláspontjukat. Az értekezlet Nagyváradon lesz. A balázsfalvai irányadó egyházi körök, mint az emlitett ujság irja, elhatározták, hogy *nem vesznek részt a katholikus autonomiai kongresszuson.*

— **Országgyülés.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a Ház tegnapi ülésén bemutatta az irodalmi müvek köteles példányairól szóló törvényjavaslatot, Schmidt Gyula pedig mentelmi ügyekről adta be a bizottság jelentéseit s azután folyt tovább a vita a perrendtartást életbeléptető javaslat tárgyában. *Szalay* Károly kezdte a vitát. Lapáliákkal, végig csépelt közhelyekkel igyekezett védelmezni az ellenzék menthetetlen akcióját. Utána *Hock* János beszélt s az ő szokott modorával, szenvedélyeskedésével akarta igazolni a szélbal-nemzeti-klerikális honmentést. Ő is adott ideát kompromisszumra, mint előtte annyi sokan, a mivel azonban már nem aratott a balfélen valami nagy elismerést. Mire Hock a maga ideájának a végére ért, véget ért az ülés is.

— **Uj törvényjavaslat.** Wlassics közoktatásügyi miniszter uj törvényjavaslatot nyujtott be a képviselőházhoz a *nyomda termékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beküldéséről.* Az uj javaslat 18 §-ból áll s kötelezi a kiadókat, bogy mindennemü gépen sokszorositott kiadványokból egy példányt a Nemzeti Muzeum, egy példányt pedig a Magyar Tudományos Akadémia részére küldjenek be. Szorosan preczizirozva vannak azután azok a tisztán magánczélokra készült nyomtatványok, melyek beküldése alól a törvény a kiadókat fölmenti. A 12. §. szerint kihágást követnek el, a kik a törvény ellen vétenek és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. A kihágások fölött a biráskodást ugy a pénzbüntetésre, valamint a be nem küldött, vagy nem pótolt köteles példány vételárának megfizetésére nézve az 1880. évi XXXIII. t.-cz. 42. §-a értelmében a közigazgatási hatóságok gyakorolják. A befolyt pénzbüntetés pedig annak a könyvtárnak gyarapitására forditandó, melynek érdekében az eljárás folyamatba tétetett. A javaslathoz csatolt terjedelmes indokolás kimondja, hogy a *nemzeti irodalom teljes anyaga* csakis igy őrizhető meg az utókornak s ennek biztositására szükséges volt a büntető záradék.

— **Rieger báró.** Az osztrák hivatalos ujság tegnapi száma Rieger Ferencz László földbirtokosnak, az urak háza tagjának, a cseh *nemzet volt vezérének* bárói rangra való emelését közli.

Az uj egyházmegyei gondnok.

— *Lengyel Imre.* —

Debreczen, junius 24.

Az alsó—szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye gondnokául a presbiteriumok nagy többsége *Lengyel* Imre földbirtokost, nyugalmazott törvényszéki birót választotta meg. *Zsigmond* Sándor esperes és *Rásó* Gyula kir. tanácsos alispán, e. m. tanácsbiró elnöklete mellett, tegnap este bontották fel a vármegye házán a beérkezett szavazatokat. Ezekből

Lengyel Imrére 36,
Puky Gyula kir. táblai elnökre 9,
Gr. *Dégenfeld* Pálra 7,
Rásó Gyulára 4 esett.

E szerint 16 szavazat többséggel a Lengyel Imre neve került ki győztesen az urnából.

Az eredmény — hisszük — mindenfelé megelégedést és örömet fog kelteni. Lengyel Imre hosszu emberöltőn keresztül, 1860. óta szenteli idejét, tudását, munkáját és lelkesedését az ő szeretett egyházának. Közel negyven év alatt szerzett érdemeit koronázta meg e szerencsés választással a tiszántuli egyházkerület egyik legnépesebb traktusa.

Az uj gondnok eddigi müködése, még mindig az ifjukor ruganyosságával dicsekedhető munkaképessége biztositékát képezi annak, hogy ő ezen uj tisztében még sok jót és hasznosat fog tenni egyházának, imigy kivánt szélesebb kört nyitni az ő nemes ambicziójának.

Mert nagy és szép hivatás vár az egyházmegye első világi dignitariusára, — épen most, a mikor az uj egyházpolitikai reformok következtében átalakulóban van az egyháztársadalmi élet; — midőn a belmisszió és az iskolaügy terén uj meg uj feladatok tornyosulnak az egyházkormányzói s a gyülekezetek előtt; midőn a traktusnak két középiskolája várja a kiegészitést.

Mi hiszük, hogy ilyen terhes viszonyok között aligha bizhatta volna jobb és erősebb kezekre az egyházmegye kormányzatának a vezetését, mint épen e kipróbált erejü, szilárd hitü, tántorithatatlan buzgalmu világi urra, Lengyel Imrére.

Melegen és buzgalommal üdvözöljük őt diszes uj állásában az alsó szabolcsi hajduvidéki ev. ref. egyházmegye élén.

Az uj főgondnok közhasznu életéről és müködéséről a következőket jegyezhetjük fel:

Legyel Imre 1829 évi julius 10-én született H.-Böszörményben, régi nemes hajdu szüléktől. Iskoláit előbb odahaza, az akkor még teljes h.-böszörményi

Végrendelkezem . . . .

— Elégia prózában. —

Ha poéta volnék, asztalomhoz ülve dicsköltemények zengenék hozzád, de mivel lantommal Socratesnek hódolok, engedd meg, egyszerüen — ugy a hogy érzem — mondjam el neked mind azt, a mi a szivemen fekszik.

Mit beszéljek én neked szerelemről? Én, ki még nem is szóltam hozzád? Imádatról, dalról, szerelemről, nem erről! Milyen czimet adjak tehát a mondókáimnak? — — — Megvan, legyen a czime: „A végrendelet“!

Igen, végrendelkezem, de nem vagyonról, pénzről, egyrészt mert nincs, másodszor, mert nem szeretem a reális dolgokat s félek, hogy nem tudnám a határt megtartani s veled szemben naturalissá válnék, hanem végrendelkezem a szivemmel, az érzelmeimmel.

Tudom jól, kinevetsz. Sziv! Érzelem! Bah! felesleges és nemlétező elvont fogalmak, mondod te.

Nem! hidd el nem az, hanem az mi neked nincs.

Szép vagy, gyönyörü vagy a nagy Isten symbolistikus nyilatkozása mutatvány száma annak, hogy még fent az angyalok között vannak ilyen szépek, mint te vagy. Mikor az Uristen megteremtett, felruházott az ég összes szépségeivel és pazar szinével.

Szemedbe lopta az ég szinét, hajadba néhány napsugárt. Szemek, oh milyen szemek, bánatos tekinteted magához vonza a tudatlanokat, de jaj annak aki belenéz, az el van veszve örökre. Selyem szőke hajad minden szála bilincs, mely békóba veri azt ki bámulni merészel. Arczodra a hold fényét kölcsönözte, termetedet Junoéhoz hasonlóvá teremtette. S karjaid, alakod, formás voltod, mint ahogy a vizsgálódók mondják, megőrjiti az imádóidat. Pedig sokan vannak, nagyon sokan!

És lásd én nem imádlak, nem őrjön gök érted; csak ugy elmerülök a nyári éjszakákon s eszembe jutsz te, néhány könycsepp tolakodik arczomra és szeretve sajnálak, vagy sajnálva szeretlek.

En a kit még nem is láttál, kiről nem tudod, hogy él!! Volna — hidd el — bátorságom, hogy oda menjek hozzád s mint a többiek elrebegjem előtted, azt a mit te ő nélkülök is tudsz és utóvégre kikaczagnál és én tudom, kaczajod minden egyes hangja tőrszurás volna az én szivemnek. De én nem megyek hozzád, mert ismerlek. Olyan rózsabimbó vagy te a kit messziről kell csodálni, nem szabad rálehelni, mert szirmai lehullanak. És hányan vannak körülötted akik nem őriznek, mint a hogy én őrködöm feletted a távolból.

Ez az a mi nekem fáj! Mért nem választasz egyet a hódoló tömegből s mond neki, hogy szereted, de necsak mondd, hanem érezzed is. És éld vele boldogan azt az időt a mit számodra a sors kijelölt.

Sajnállak édesem igazán.

„Lehull a virág eliramlik az élet“

Szép vagy, nagyon szép, boldog a föld hol lábad nyomát emlékül és ereklyéül hagyod a hódolatnak, hogy csókjaikkal áztassák léptedet. Igy lesz egy uj özönviz, mely eláraszt mindenkit és magával téged is!

Tudom nevetsz, hidd meg elragad! Gondoltál-e arra, hogy a szépség is halandó? Arczod halványságát sápadtá teszi az idő gyorsan repülő szárnya; ott hol a mosoly gödröcskéket csalt orczádra, ránczok keletkeznek. Szőke hajadra szürke fátyol erszkedik.

„Tempora mutantur et nos mutamur in illis!“ En sirok! Mert akkor nem lesz, a ki téged szeressen, mint a mily sokan lesznek azok akiket te akarnál szeretni. Imádóid akkorra már göthös megcsontosodott agglegények vagy nyárspolgár családapák lesznek, kik legyező megett mosolyogva emlékeznek te rád!

Sirok és végrendelkezem! Lásd én szeretlek, jobban azoknál kik most téged és könyörögnek kegyedért. Végrendelkezem!

Ha megunod őket s szükséged lesz egy férfira aki nemcsak szépségedért, de lelked jóságáért is szeret, goldolj reám. Szivem laka üres, kint a hirdetés: „Minden órán kiadó.“ Neked hagyom a szivemet tégy vele a mit tetszik. En szeretni foglak mindenképpen — — és sirok mert sajnálva szeretlek — — s végrendelkezem...

Falk Miksa Richárd.

gimnáziumban végezte, később a felsőbb iskolákat a debreczeni kollegiumba. Éppen az örökre emlékezetes szabadságharcz kitörésekor fejezte be a tanulmányait. A lelkes ifju a kollegiumból egyenesen a nemzeti hadseregbe lépett.

Kezdetben a bácskai alsó táborban szolgált, mint hajdulovas nemzetőr. Majd Asbóth Lajos ezredes, Aulich, Görgey és Klapka tábornokok hadtesteinél harczolt, mint a Bocskai nevét viselő 17-dik huszár ezredbeli főhadnagy. Részt vett Aulich táborkarába beosztva Budavár hősi visszavételében ; Görgey hadtestében a csallóközi, peredi, királyrévi és komáromi csatákban. Végre a világosi gyásznapok után Komárom várőrségével Klapka György tábornok alatt kapitulált.

Az ezután következő általános üldöztetés siralmas korszakában több bajtársaival együtt ő is bujdosni volt kénytelen. Csak 1851. január havában szabadult meg az üldöztetés és a besorozástól, — miután 13 tiszttársával együtt a nagyváradi császári katonai parancsnokság előtt kezdett megvizsgáltatása lefolyt.

Ily módon vége szakadván a zaklatásoknak, — közpályára lépett. 1851-től 1854. államügyészségi irnok, 1854-től 1861-ig szülővárosában városi főjegyző, 1861-ben rövid ideig tartó alkotmányos korszak alatt hajdukerületi első aljegyző, 1862-től 1867-ig városi alhadnagy és törvényszéki elnök, 1867-től 1872-ig városi főhadnagy (polgármester) volt. 1872-ben az ujból szervezett hajdu-böszörményi kir. törvényszékhez kir. ügyésznek neveztetvén ki, — ezen minőségben müködött 1875. évi szeptemberig, amikor a böszörményi törvényszék feloszlásával a debreczeni törvényszékhez jött át birónak. Ekkor költözött családjával együtt Debreczenbe, a melynek köz- és társadalmi életében immár 22 év óta visz zászlóhordozó szerepet.

1890-ben nyugdijba menvén, — megvált kir. törvényszéki birói tisztétől s azóta még nagyobb buzgalommal szenteli idejét a közügyeknek, különösen pedig a debreczeni kollegium gazdasági érdekei előmozditására.

Egyházát 1860 óta szolgálja. Már akkor egyházmegyei világi aljegyzőséggel, később főjegyzőséggel, majd tanácsbirói tiszttel ruházta fel a közbizalom. Az alsószabolcs-hajduvidéki nagy egyházmegye képviseletében tagja volt ugy az 1881/82-ki alkotmány készitő debreczeni, mint az 1892-ki budapesti zsinatnak, melyek tárgyalásain tevékeny részt vett és gyakorlati érzékről tanuskodó felszólalásaival mindig figyelmet keltett.

Mint a debreczeni kollegium gazdasági tanácsának tagja sohasem kimél sem időt, sem fáradtságot, hogy a kollegium anyagi ügyei rendezésére sürün kapott megbizatásokban a legjobb sikerrel járjon el. Sokat buzgólkodott a kollégiumi füvészkert ujra szervezése körül is s egyik tagja a kert felügyelőbizottságának.

Áldozatkészségét tanusitja az is, hogy mikor nagy arányokban és lelkesedéssel indultak meg az adakozások a debreczeni kollegiumnak egyetemmé fejlesztésére, ezer forintos alapitványnyal járult az alapok gyarapitásához.

A közélet más terén is példás buzgalommal müködik. Mindenki ösmeri, hogy mily sokat fáradozott a hires debreczeni dalegylet felvirágoztatása érdekében, amelynek nem egy fényes diadala az ő elnöksége idejéhez füződik. Hiszen éveken keresztül elnöke volt a dalegyletnek s 1885. óta pedig örökös diszelnöke.

Alelnöke a jogász- és tisztviselő körnek, és elnöke a debreczeni szabadelvü pártnak, melynek kezdettől fogva oszlopos hive.

Általában alig merül fel társadalmi mozgalom, amelyben ő az elsők között ne küzdene.

Tündér-ujjak.

— A női ipariskola kiállitása. —

Debreczen, junius 24.

Milyen más érzelmekkel, és a hölgyek iránt fokozott tisztelettel lép az ember ezen termekbe, ahol a női hivatás körébe tartozó produktumok vannak kiállitva, mint mintha az egyetem valamelyik terme felé közelednék, ahol most tesz alapvizsgát Csákvári Olga kisasszony és fel fog bonczolni egy vizbefult tutajos tótot.

Brrr.

Borzasztó erre még csak gondolni is, és majdnem érthetetlen, hogy mi ösztönzi hölgyeinket arra, hogy ősi fegyvereiket a főzőkanalat, és a tüt leteszik a tudományosság előtt, és felcserélik a bonczoló késsel, és a corpus iurissal.

Pedig higyjék el hölgyeim, hogy a legtudományosabb ember is visel inget és szereti a töltött káposztát.

Nem boszantó az a tudat, hogy lesz idő, amikor ahelyett, hogy a háziasszony a konyhába menne utánna nézni, valjon ropogósra sül-e a malacz? a szalonban a fejünket fogja vizsgálni és a koponya domborodásokból itélkezik felettünk : valjon okosak, buták, szolidak vagy kicsapongók vagyunk-e ?

És a helyett, hogy egy szép árnyas lugasban, kezében a himző kerettel, várá zsolja a házikisasszony a szebbnél-szebb virágokat és fénylő selyem szálakból a tarka pillangókat a ritka szövetre, a fogadószobában az orrán egy arany keretes szemüveggel tart unalmas értekezést a törvényszéknek X. csődügyében hozott végzését birálgatva.

Nem hölgyeim ! Akárhogy csürjükcsavarjuk is a dolgot, a nőipariskola kiállitásába belépve örömtől elfogult kebellel hajtjuk meg tiszteletünk zászlaját a nőiesség előtt.

Itt van a csatatér, a hol a nőnek diadalt aratni oly tág tere nyilik ; ez az a látvány, amely a magyar nő páratlanságát bizonyitja, mert az ügyes kézimunkás nő több örömet, boldogságot és megelégedést tud nyujtani a családjának mint az, aki a gyermekeit az anyagi és alaki váltójogról tartott mesével altatja el és az egyetemes Európai jogtörténettel ébreszti fel.

A jó sütő főző, varró, himző asszonyos házban mindig vidámság, élet elevenség honol, mig a szobatudós orvos, vagy ügyvéd ténsasszonyoknál az ásitás, az émelgős tudálékosság penészesiti meg a társaságot.

Az összbenyomás által gerjesztett lelki gyönyörüségből kibontakozva, nézzünk egy kissé körül a kiállitásban :

A legbelsőbb teremben lekötelező szivélyességgel fogadja az érkezőket egy urnő: *Veresné Szathmáry* Teréz a nőegyesület elnöknője. Lehetetlen, hogy egy pillanatra meg ne álljunk és el ne mondjuk azt, hogy az egész kiállitás lehetőségét ennek a magyar urhölgynek köszönheti, aki hogy ugy mondjuk teremtő erejével a semmiből fejlesztette a nőipariskola ügyét oda, hogy ma már oly számos volt és jelenlegi tanuló áldólag emliti Veresné nevét, aki szivének egész melegét, lelkének összes jóságos tüzét ezen nagy fontosságu jótékony intézménynek szentelte és csak nagy férfiaknál tapasztalható jellemerővel, vasakarattal, és csüggedést nem ismerő kitartással vitte a dolgokat oda, ahol vannak, és amelyekre Debreczen városa büszke lehet, és az utókor is, akik a női ipariskolában nyerték kiképeztetésüket, és ennek köszönhetik tisztességes megélhetésüket, imába foglalandja a derék elnöknő nevét. Legyen is első sorban az övé a babér.

A legbensőbb teremben van a fehérnemü osztály, amelynek a vezetője *Zalay* Erzsébet tanitőnő. Ha látja is az ember azokat a szorgalmas növendékeket, a kik az elő csarnokban oly odaadó készséggel munkálkodnak, mégis alig akarja elhinni, hogy azokat a szebbnél-szebb minta kendőket, ajour betétü női ingeket, háló kabátokat és himzéseket és különösen *Váncsa* György tanár compozitiója szerinti ajour himzésü párnahuzatokat ezek az ügyes kis leányok készitették. Különösen kitünőek *Konrád* Margit, *Sneller* Irén, *Facsar* Mari, és *Steinchárd* Mari gyönyörü munkái. A második teremben már az ember nem gondol arra, hogy iskola produktumait nézi, mert amit ott lát az már az iskolának csak a dicsőségét, és a tökéletességnek határozott jelét árulja el. Ezen osztály vezetője *Kubek* Erzsébet igazgatónő, az elnöknőnek jobb keze és az oroszlán részben osztályosa Ő és Váncsa György tanár emelték az iskola szinvonalát oly magasra, hogy talán már csak egy év és bátran felveszi a versenyt a főváros hasonló intézeteivel amit itt *Borzsovay* Róza a japán, perzsa az ajour fehér és szines himzés terén produkál, az nagyon megérdemli a dicséretet és ebben osztozik *Békésy* Mariska, *Szabó* Rózsika, *Takács* Viola, *Szabó* Juliska, különösen szép *Békéssy* Mariska pointe lasse himzése. Szépek a kalotai utánzatok, de a koronát ezen teremre *Berthoty* Paula teszi gyönyörü müvészies festészetével. Egy igy készült párnája maga egy müdarab.

A harmadik teremben van a ruha varró osztály kiállitása a tanárnő *Nemes* Emma kisasszony, izléles kötények, csinos alsó derakok és tökéletes szabásu és varrásu kész ruhák tanui az erős haladásnak, a melynek legszebb jeleit adták *Schwarcz* Ilona, *Ottlik* Erzsike, *Kubai* Margit, *Tarbai* Ilona és *Zalay* Ilona.

Ugyanezen teremben láthatok a rajztanár jelességének fényes bizonyitékai. Hogy kit bir a nőipariskola Vántsa György tanár személyében azt leirni felesleges azt meg kell nézni, vannak olyan szabadkézi rajzok, selyem fa festmények és himzés előrajzok, hogy ezeket minden nagyitás nélkül müvészinek jelezhetjük. Ott van például Borsovay Róza selyemfestészete, fekete papiron himzési-mintáik előrajza különböző stylben. Szatmáry Ilonka fa, selyem és selyem-plüsch festése, Berthoty Paula üveg, selyem és himzési előrajza, Békéssy Mariska, Horváth Erzsike, Szabó Juliska, Konrád Mariska, Matlaszkovszky Anna, Görög Zsófi, Takács Viola és Szabó Lila festései.

Szóval a kiállitás fényes sikerünek mondható és jó lélekkel ajánljuk annak megtekintését a müvelt hölgy közönség figyelmébe.

Apropos ! A legügyesebb tanuló részére dijjul Vántsa György tanár felajánlotta Vörösmarthy költeményeit akként, hogy a tanulók maguk itéljék oda szavazataikkal a legméltóbbnak. A szavazó urnából Berthoty Paula neve került ki győztesképpen. Éljen !

Irodalom — Müvészet.

* **Verne Gyula munkái.** A nagy franczia regényiró illusztrállt magyar kiadásából megjelentek a 63—70-ig terjedő füzetek. Befejeződik ezekben az Utazás a föld központja felé és kezdődik a Kéraban, a vasfejü czimü regény. Verne nemcsak az ifjuságnak kedvelt irója, hanem a nagy közönségnek is, mely könyveiben szórakozást és tudást egyaránt talál. Ragyogó képzeletét lázas kivánesiasággal követjük és a mikor történetei ügyesen szőtt fonalán haladunk, utközben sok gazdag és igaz ismeretet szerzünk. Ezért ajánlható Verne minden rendü és rangu olvasónak a legmelegebben. Munkáit többször adták ki magyarul is. Ez a kiadás — melyet a Franklin-Társulat könnyebb hozzáférhetőség kedveért husz krajczáros füzetekben bocsát közre, nemcsak a legteljesebb, de egyszer-

smind egyediil irodalmi értékü is, mert egyes köteteit jónevü iróink, mint: Beöthy Leo, György Aladár, Gaal Mózes, Huszár Imre és mások forditották. A füzetekre megrendelést elfogad a kiadó (Budapest, IV., egyetem-utcza 4.) és minden magyar könyvkereskedő.

* **A „Szalai-Baróti Magyar Nemzet Története"-**ből most jelent meg a 64-ik füzet, melyben a Habsburg házból való királyok korszakából az I. József király alatti mozgalmas események (1705—1011) adatnak elő. A kuruczvilág dicső és szomoru emlékü nagy csata panorámáját mindkét részről hirneves intézőikkel látjuk magunk előtt elvonulni. Az udvarokés pártok politikai tusakodásába, — elsőhelyen a véres ónodi országgyülés nevezetes eseményeibe nyerünk tiszta, tárgyilagos betekintést. A füzet melléklete Mária Terézia magyar kisérlettel, amely kivételesen került e füzetbe. A szöveg illusztrácziói ezek: XIV. Lajos franczia király. II. Rákóczy s érme a vallásügyben létrejött egyesség emlékére. Bottyán János aláirása, Starhemberg Guidó. A portyázó kuruczok fogoly labbanczot hajtanak maguk előtt. Bercsényi Miklós arczképe és aláirása. Kurucz főtiszt kiséretével. Az 1707-iki függetlenségi nyilatkozat.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 **órakor csak esetleg hétfőn később.**

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon"-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Famunkatanitás. A kézügyesitő egyesület főreáliskolai mühelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészitő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

—

Debreczeni Ellenőr. Julius hó 1-én uj előfizetést nyitunk a Debreczeni Ellenőre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése junius hó végével lejár, méltóztassanak a megujitásáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

—

— **A tanári kör Beöthy Zsolnál.** A debreczeni tanári kör megragadta azt az alkalmat, hogy most *Beöthy Zsolt*, mint miniszteri biztos Debreczenben időzik, a ragaszkodó szeretet és hódoló tisztelet kifejezésére melylyel minden magyar tanárnak viseltetnie kell Beöthy a nagy tudós és tanár, valamint a tanáregyesület elnöke iránt. A kör nagyobb számu küldöttsége a kollegium tanácstermében gyülekezett, a hol *Dóczy Imre* kör elnök vezette a tagokat Beöthy elé, Dóczi lendületes szép beszédben méltatta Beöthy érdemeit és kivált azon megbecsülhetetlen szolgálatait, melyekkel a már pusztulásnak indult tanáregyesület a fejlődés és virágzás nem remélt magaslatára emelte. Beöthy meghatva köszönte meg az üdvözletet, kifejezte azt a több rendbeli örömet, melyet Debreczenben érez, midőn itt találja magát a tiszta magyarság, az igazi nemzeti kultura központjában és midőn szemtől-szemben láthatja azt a tanári kört, mely élénk tevékenységével, pedagógiai értékü felolvasásaival és vitáival valóban mintájául szolgálhat a tanáregyesület többi köreinek. A küldöttség meghivta Beöthyt a f. hó 26-án szombaton este tartandó, a debreczeni tanári társadalom minden rétegére kiterjeszkedő társasvacsorára.

— **Személyi hirek.** Gróf *Degenfeld* József főispán feketetagi tanyájáról holnap este visszaérkezik. — *Lovassy* Andor a nagyváradi „Szabadság" szerkesztője, a kitünő humorista, a debreczen—nagyváradi villamos vasut ügyében városunkban időzik.

— **A kath. autonomia.** A nagyváradi egyházmegye egész területén élénken folyik a mozgalom a kath. autonomiai congresszusra kiküldendő két tag választása ügyében. Azt hiszik, hogy a legtöbb szavazat gróf *Zichy* Ágostonra és gróf *Wenkheim* Frigyesre fog esni, mely esetben a debreczeni katholikus polgárokat egy néppárti és egy nemzeti párti főur fogják a kongresszuson képviselni.

— **A debreczen—f.-abonyi vasut** h. é. vasut részvenytársaság tegnap d. u. tartotta VIII. évi rendes közgyülését. Csávolszky Lajos orsz. képviselő akadályozva lévén a megjelenésben, *Szájbély* Gyula társulati alelnök elnökölt a mindössze egy negyedóráig tartott közgyülésen. Az igazgatóság jelentése az 1896. évi üzletről, a vonalok forgalmának gyarapodásáról számolhatott be. Az utasok száma 285073 személyre emelkedett s 12000-rel több mint az előző évben. Az ezek után elért bevétel 84016 frtról 86899 frtra emelkedett. Az áruforgalom is 900 tonnával volt nagyobb az előző évinél s 73443 tonnát tett, mely után 117476 frt volt a bevétel. A mult évben Tiszafüred és Kétutkoz között az árviz tetemes károkat okozott, amelyek miatt 19318 frt költség merült fel. Ebből miniszteri rendelet alapján 2900 frt. a tartalékalap terhére irható, ellenben a fennmaradó 164118 frt. a tartalékalapból, illetve a tartalék alapot képező elsőbbségi részvényekre felveendő kölcsönből csupán előlegezhető és annak a 100,000 frtot meghaladó üzleti feleslegek felhasználásával 10 év alatt megtéritendő lesz. Az évi tiszta bevételi fölösleg 98475 frt 73 krt tesz ki. Ez az eredmény, daczára a fentebb kimutatott forgalom emelkedésnek, a megelőző évivel szemben 5360 frttal kedvezőtlenebb, aminek természetes magyarázatát adja az előző évi jelentés, amelyben ki van emelve, hogy az 1895. év eredménye előző évekre visszamenő szállitási dijvisszatérítések jóvá irása következtében alakult kivételesen kedvezővé. Ezen rendkivüli bevétel a mult évben elesvén, természetes, hogy az üzleteredmény számszerüleg kevesbedett, illetve azon rendes mederbe terelődött, melyben jövőben a forgalom emelkedése érvényesülni fog. A nyereség felosztására nézve javasolja az igazgatóság, hogy a kisorsolt 49 drb. elsőbbségi részvény beváltására 4900 frt, az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai részére 1560 forint fordittassék, — a fennmaradó 92015 forint 73 krajczárból pedig az 1896. évre eső osztalék fejében a forgalomban lévő 40446 drb. elsőbbségi részvény 1896. julius 1-én esedékes szelvényeinek 2.25%-kal leendő beváltására 91003 frt 50 kr. fordittassék, — 1012 frt 23 kr. pedig jövő évi számlára vitessék át. A közgyülés a jelentést s az abban foglalt javaslatokat elfogadta, a mérleget megállapitotta s a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta. A jelenléti jegyek értékének megállapitása után elnök a gyülést berekesztette. Azután igazgatósági ülés következett. A jelentéshez csatolt statisztikai kimutatások szerint legnagyobb forgalmat ért el a B.-Ujvárosi állomás, a hol 52,077 utas szállott fel és 104026 tizedtonna áru adatott fel. A Debreczen állomás 28520 utassal 8912 tizedtonna áruval, a debreczen-vásártéri állomás 25591 utassal, 5028 t. t. áruval, a Hortobágy 4993 3341 t. t. áruval, Ohat-kócs 12317 utassal és 36325 t. t. áruval, Macs pedig 12,559 utassal és 72309 t. t. áruval szerepel.

— **Emke.** Az erdélyi magyar közmüvelődési egylet debreczeni és hajduvármegyei választmánya junius 29-én d. e 10½ órakor a városháza nagytermében ülésre van összehiva.

— **Eljegyzés.** *Böhm* Ferencz az osztrák magy. bank helybeli főnökhelyettese tegnap tartotta eljegyzését városunk egyik szépségével *Mayer* Olga kisasszonynyal, *Mayer* Emil gőzmalmi igazgató kedves és müvelt leányával.

— **Gazdászok tanulmányutja.** A helybeli gazdasági tanintézet II. és III. éves hallgatói ma reggel kirándultak a Hortobágyra. *Szücs* Mihály, *Kerpely* Kálmán és *Ferenczy* Ferencz vezetése mellett megtekintik a méneseket, gulyákat és az ohati majorságokat. Holnap este térnek vissza.

— **A vágóhidi ellenőr.** Addig is, mig az ujonnan kinevezett vágóhidi ellenőr állását elfoglalja, a teendők ellátására Simonffy Imre polgármester ideiglenesen *Ozinger* Nándor végzett állattorvost napi dij illetménynyel kinevezte.

— **Presbiteri közgyülés.** A debreczeni ev. ref. egyháztanács julius 27-én d. e. 10 órakor közgyülést tart, melynek folyó ügyeken kivül fontos két tárgya lesz az iskolaszéki elnök választás és a kerületi főjegyzőre való szavazás.

— **Debreczeni szini termék.** *Falk Miksa Richárd* helybeli fiatal iró a „Vigszinház"-hoz, egy *„A nyomorultak"* czimü két felvonásos drámát nyujtott be, melyet az igazgatóság hir szerint tetszéssel és megelégedéssel fogadott.

— **A nizzai kiállitás érmei.** Azon állitással szemben, hogy a nizzai kiállitás kitüntetéseihez nemzetközi szédelgés segitségével jutottak az illető iparosok, — Herczeg Sándor budapesti lakos, mint ezen kiállitáson a magyar ipar képviselője levelet irott Simonffy Imre polgármesterhez, azt igyekezvén beigazolni, hogy a kitüntetett iparosok igenis nem pénzért vették a nagy dijakat és okleveleket, hanem azokat valóban kiérdemelték s *becsapásról* szó sem lehet. Herczeg többek között a következőket irja ezen levelében:

Tekintetes polgármester ur! Bocsánatot kérek, hogy levelemmel alkalmatlankodom: azonban mint a nizzai nemzetközi kiállitáson a magyar ipar képviselője, a magyar iparosok renoméjának helyreállitása végett veszem magamnak a bátorságot, hogy hozzá fordulok. Mint fentebb emlitettem, a nizzai kiállitáson volt szerencsém a magyar ipart képviselni s többek közt több debreczeni iparost is, kik közül azonban csak hárman lettek az elsőt dijjal kitüntetve s hogy a nyerteseknek nagyobb megtiszteltetésben legyen részük, a ki-

állitás igazgatója megkereste Tekintetességedet a dijak átadására. Ennek kapcsán, mintha az illető iparosok becsapattak volna s nem 14 karátos aranyat nyertek, kelt szárnyra azon hir, mintha az illetők kitüntetéseiket pénzért vették volna. A kiállitás igazgatóságától vett értesitésből tudom, hogy e tekintetben a hamis hirek megczáfolása megtörtént.

Ide mellékelve van szerencsém még igazolásul a kiállitási lapot („L'echo internationál") beküldeni, a melyben a kitüntetettek nevei — köztük a debreczeni három iparosé is — foglaltatnak.

Mindezekből latni méltóztatik, hogy az ügy teljesen tiszta, becsapásról szó sem lehet, miért is arra kérem, hogy az illető iparosok reputácziójának helyre állitásá czéljából az odaitélt s polgármester urhoz megküldött dijakat sziveskedjék sajátkezüleg az illető iparosoknak átadni.

Végül megjegyzem, hogy törvényellenes dologba magam se bocsátkoznám, mert ez esetben tudom, hogy nem kellene 1000 forint házbért fizetnem, sokkal olcsóbb lakást adna akkor a budapesti fő- és székvárosi rendőrség ; Herczeg Sándor (Gyár-utcza Budapest.)

— **Fényes esküvő.** Városunk előkelő társaságának egyik legbájosabb magas müveltségü ifju hölgye *Gesron* Adrienne f. hó 29-én tartja egybekelését *Miskolczy* Lajos tb. szolgabiróval. Délután 5 órakor az anyakönyvvezető előtt, 6 órakor a Kossuth-utczai ref. templomban fog az ifju pár egymásnak esküt tenni. Az egyházi szertartást a család régi barátja *Szele* György bakonszegi lelkész fogja végezni. A szertartást a menyasszonyi háznál fényes estély fogja követni, mely után az uj pár Tátrafüredre utazik.

— **A „Kézügyesitő Egyesület"** Telekyutczai mühelyében (Bejelentő hivatal épülete) a növendékek munkálatai f. hó 27-én (vasárnap) d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig közszemlére lesznek kitéve. A tárgyak szives megtekintését az érdeklődő t. közönség figyelmébe ajánlja az egyesület igazgatósága.

— **Égben kötve . . .** Az anyakönyvvezetőnek jutott a szerencse, hogy reggeltől estig csupa olyan emberekkel érintkezzék, akik a szerelem boldogságában usznak, mert ő müködik közre ugy az eljegyzéseknél, mint a házasságoknál. Még a levegő is rózsaszinünek látszik a szerelmesek sóhajától az ő hivatalában. És ebben a rózsaszinü levegőben ünnepélyes arczczal mozognak, keveset és rapszódikusan beszélnek, minthogy minden ünnepélyességük mellett is izgatottak és komolyak. És a nevető szemek és boldog arczok között akad olykor egy-egy sötétebb tekintet, egy-egy vészesebb arcz. A vőlegény személyében egy feketeruhás alak jelent meg. A fekete ruha fölött egy mord fej sötétlett. Olyan levert volt, mintha temetésre jött volna. A hangulatot különben ő maga magyarázta meg, mikor a hivatalban hangosan kifakadt.

— Inkább vinnének az akasztófára.

E nyilatkozat némi konfliktusra adott okot a násznagyok és a vőlegény között. Az egyik násznagy ugyanis azt fejtegette, hogy ilyen elkeseredett nyilatkozat után a házasság nem történhet meg, mire a másik násznagy arról világositotta fel őket, hogy a házasságnak meg kell történni.

— Különben lövök — kérem, szólt nyomatékkal.

Ezalatt a násznép verejtékes arczczal várakozott a teremben, végre is megjelent a vőlegény a násznagyokkal. A teremben diszes közönség foglalt helyet. Mindenki mosolygott. Mindenki boldog volt, a házasságkötés után a násznép alig fogyott ki a szivélyes gratulácziókból. És még azt mondják az istentelenek, hogy az égben köttetnek a házasságok.

— **Háziipar a nádudvariaknak.** Gróf *Dégenfeld* József főispán már felterjesztette a miniszterhez — és pedig melegen pártolva — a nádudvariak azt a kérelmét, hogy a kormány a községükben felállitandó *gyékény és kosárfonó mühely* létesittetését anyagi támogatásával elősegitse. Mint értesülünk, a miniszter kilátásba helyezte a kérelem teljesitését, amennyiben szövőszékeket és egyébb szereket a szükséges mennyiségben bocsátana dijtalanul tulajdonukba, ha van aki a lakosságot erre a hasznos háziiparra betanitsa. *Lázár* Gyula tanitóban, aki az egész ügy megpenditője és buzgó előmozditója, bir a község ily szakoktatóval, a mühely létesülése tehát aligha fog akadályokba ütközni. Hogy az ottani birtokos osztály mennyire nem nyomja el a szegényebb földmiveseket sőt azok jóléte iránt mennyire érdeklődik, bizonyitja *Hartstein* Kálmán nádudvari nagybirtokos nemes tette, aki összes *gyékénytermésének felét* a mühely létesitésére, mely 150 egyént lesz képes szakadatlanul foglalkoztatni, ingyen átengedte.

— **Az iparos-kör nyári mulatsága.** Kiderült az idő és ha a meteorologiai intézet jóslásainak hinni lehet, ugy is marad egy ideig. Jupiter Pluvius tehát kedvezni fog az iparos-kör báljának jobban mondva nyári mulatságának. Ez az a mulatság, a hol fesztelen jó kedv szokott uralkodni és főispán ur ő méltósága is örömmel látogatja meg az iparos-kör ugy téli mint mint nyári mulatságait, mert gyönyörködhetik az igazán minden izében magyaros jókedvben, ha a kör fiatalja, öregje rakja a kopogóst, melyhez az aradi diesőséges vendégszereplésről hazatért *Magyari* fiuk huzzák a talp alá valót. Az idei nyári tánczvigalom f. hó 27-én fog megtartatni tehát a legközelebbi vasárnapon a „Margit"-fürdő nagytermében. A helyiség megválasztását igen kitünőnek tartjuk, mivel a nemrég tartott dalegyleti concert alkalmával meggyőződhettünk, hogy a jelenlegi bérlő nem csak jó konyhát tart, de italai is élvezhetők, a kiszolgálat ellen pedig nem lehet panasz. A rendező bizottság Tóth Kálmán elnökkel az élén mindenesetre mindent el fog követni a vendégek szórakoztatására és előre jó sikert jósolunk ezen magyaros mulatságnak. A meghivók már kihordattak. Kik azt nem kapták volna meg és arra igényt tartanak, sziveskedjenek egyleti pénztárnok Szedlák Józsefhez fordulni.

— **Uj szabadalmak.** A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leirását küldte be: Készülék a Röntgensugarak bemutatására. Kikapcsolható áttétel kerékpárok számára. Puskacsőgyártó készüléken javitás. Automatikus ablakcsappantó. Oltványvédő-köpeny nyulak ellen. Összerakható szekrény. Ujitások gőzgépeken. Uj malomkőélesitő. Acetylen gáz és levegő elegyedési arányt szabályozo készülék. Ujszerü sörnyomó készülék. Természetes szinü photografiák elállitása. Eljárás zink, alkali és chlor előállitására. Ellenőrző készülék a bérkocsisokhoz. Kendertörő gép. Pénzosztályozó és számláló kanál. Uj kerékpárfék. Minden dörzsfelületen meggyuladó phosphormentes gyufa. Lenyiló kengyelvas. Három ágygyá vagy három pamlaggá átalakitható, összetolható ágy. Chronofotografikus készülék, mely pozitivok vetitésére is szolgál. Javitás vasuti kocsi csapágyakon. Gyorssajtó előnyomat és hátranyomat létrehozására végnélküli papirszalagon. Ujitás sodronynyalvarró gépeken. Gép bőr felhasitására és élezésére. Mindazok a kik a találmányok valamelyike iránt érdeklődnek a a szabadalmak leirását és rajzait a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megtekinthetik.

x **A Magyar Hirlap** — Szerkeszti: Fenyő Sándor, főszerkesztő: Horváth Gyula — tizenötödik félévét kezdi julius elsején. Ez idő alatt sok harczot állott ki és sok diadalt ért el. De most, a legutóbbi időben is, amikor nevezetes politikai és társadalmi akcziók folytak az országban, ez a függetlenül álló és csupán közönségére támaszkodó ujság, elől járt, mint az alkotmány, a népszabadság, a magyar kultura legéberebb őre. Az ő határozott fellépésének köszönhető a hirhedt 35. §. visszavonása és ő serkentette elszánt harczra a képviselőház ellenzékét a sajtószabadságot megnyirbáló 16. §. ellen. És a Magyar Hirlap küzdött és küzd első sorban a magyar főváros magyarsága, a nemzeti müvelődés egysége és ereje érdekében is. Lehetetlenné tette mindenkorra a német szinházat Budapesten; elkeseredett, talán kiméletlen, de czéltudatos és sikeres volt harcza azok ellen, akik a fővárost visszanémetesiteni akarták. Következetes, egy csapáson haladó ujság megindulása óta és ilyen lesz, ilyen marad mindenkor. Olvasóinak erőteljes, bátor és demokrata szellemét testesiti meg és friss erővel indul neki annak a háborunak, amelyet a radikális, magyar demokráczia viv a liberális czimü, de reakczionárius lelkü hivatalos politika s fennálló hatalom ellen. Már ez is megmagyarázná a Magyar Hirlap nagy népszerüségét és elterjedését; de ehhez járul még, hogy legtöbbet foglalkozik az összes ujságok közül a vidék érdekeivel és a gazdasággal és az, hogy több kedvezményt nyujt olvasóinak, mint bármelyik napilapunk. Most folyó regénye után Mark Twain-nek, a nagy amerikai humoristának uj regényét közli majd, párhuzamosan Bródy Sándor „Egy férfi vallomásai" czimü tárczaciklusával és „A budapesti társaság" még hátralévő részeivel. Teljesen dijtalanul adja előfizetőinek Karácsonyi Album-át, dijtalanul a „Kis Világ" czimü gyermeklapot és fél áron az „Évszak" czimü divatujságot. Uj előfizetőknek ingyen küldi meg folyó regényének eddigi folytatásait. A lapot nyáron át bárhová, fürdőbe, nyaralóhelyre utána küldi előfizetőinek. Mutatványszámot mindenkinek küld, aki ezt kivánja. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. Előfizetési árak 1 hónapra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetés postautalványon beküldhető a „Magyar Hirlap" kiadóhivatalának. Budapest, Honvéd-utcza 4.

x **Egy találmány jótéteménye,** mint például a Kathreiner-féle malátakávé előállitási módja a babkávé izével és zamatával a közönség részére gyakran illuzorikusá tétetik a piaczon megjelenő értéktelen utánzatok által. Ezek vagy egyszerüen piritott árpa vagy pedig közönséges maláta, mely vagy hasonló csomagolásban vagy pedig szabadon kimérve árultatik. Természetes, hogy ezen utánzatok által, melynek izét hamar megunjuk, nem teljesül a valódi, mindenütt legjobban bevált maláta kávéhoz kötött várakozásunk. Hogy ezt elérhessük, ne hagyjuk magunkat tévedésbe ejteni és kérjük és vegyük csak a Kathreiner névvel ellátott eredeti csomagokat.

x **Pongrácz Géza** fő- és fióküzletébe jócsaládból való fiuk, 3—4 gymnáziumot végzett tanulók, gyakornokul felvételnek.

Női kalapok.

Régi frázis, de a legigazabbak közül való, hogy nincs szeszélyesebb teremtése a nagy természetnek a nőnél; és a milyen változékony az asszony, éppen olyan — a toilettje is. Minden látható ok és logika nélkül dobja a lomtárba a megunt divatot és ugyancsak igy választja az ujat, a mely lehet impraktikus, lehet rut és kényelmetlen, ha egyszer felkapták, akkor uralkodik, teljhatalmu abszolutizmussal, a szent divat nevében.

Ezen sorokban az idei nyár botrányáról, a *női kalapokról* van szó. Ah, mert igen, a divat a nők öltözékének ez oly fontos és nagyjelentőségü kiegészitő részét valóságos botránynyá sülyesztette.

Hol vannak a diszkrét szinekben pompázó kicsiny ibolyás toqueok, a poezisnak eme női kalap formáját öltött megtestesülései? Hol a kerek szalmakalapok, az u. n. gigerlik, a melyek a nyári ing, bluzzal együtt kábitottak el bennünket? Hol vannak a Rembrandt-kalapok nemes és előkelő formái és hol vannak a többiek, a szalagok, virágok sejtelmes kombinácziói, melyeknek karimája alá oly édes volt betekinteni?

Eltüntek mind és helyükbe léptek a

most uralkodó izléstelen kalap-masztodonok, ezek a női kalapokra felrakott veteményes kertek, madárfészkek és filagóriák, kiveszett belőlük minden izlés, minden forma, minden poezis és a maguk idomtalan ostrombaságában kifárasztják a szépet kereső szemet. És a mellett pirosak, mind, kivétel nélkül, rikitóan, káprázatóan, kétségbeejtően pirosak. Valóban, ha az asszonyok tudnák, hogy micsoda csuf otrombaságokat kényszerit a konvenczió, az ő édes fejecskéikre, megátkoznák azt és a ki a divatot kitalálta.

De reméljünk: minden halandó és legkülönösebben a divat. A mostani kalapok követni fogják társaikat, a krinolint és a többi divat-szörnyszülöttet az elmulásba és a jövő talán meghozza nekünk, a mit most oly fájó szivvel nélkülözünk a diszkrét, formás, izléses női kalapot.

Huszezer bakkancs szállitása.

— Iparosok figyelmébe. —

A debreczeni kereskedelmi és ipar kamara felhivást intéz a csizmadia és czipész iparosokhoz, hogy pályázzanak a a honvédség részére szükséges bakkancsok szállitására.

A szállitási föltételek egyik pontjában sok szemrehányás rejlik a debreczeni iparosok ama része ellen, akik mindezideig makacsul ellenszegültek az ipartársulat megalakitásának. Mert ime a versenyben csak olyanok vehetnek részt, akik *ipartestületi kötelékben* állanak.

Egyébiránt a kamara felhivása világosan beszél. Igy szól:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur Ő Nagyméltósága megküldvén a kamarának a honvédség részére, az 1898. évi márczius hó végéig szállitandó bakancsok és könnyü czipők elkészitésének felvállalására vonatkozó pályázati feltételeket, az emlitett, valamint a kereskedelemügyi Miniszter ur utasitotta a kamarát, hogy e szállitásban való részvételre a kisiparosokat hivja fel. A m. kir. honvédség részére szükséges bakancsokból 7900 pár és a könnyü czipőkből 12,100 pár a kisiparosoknak tartatott fenn, a Miniszter által közlött s a kamara hivatalában megtekinthető feltételek értelmében, oly kikötés mellett azonban, hogy a szállitásban kizárólag adófizető és *ipartestületi kötelékben levő kisiparosok* és ilyenekből alakult szövetkezetek, avagy iparosok oly községből, hol a törvényben megkivánt szám hiányából ipertestület nem létesülhetett, — részesülhetnek. A bakancsok páronkénti ára 4 frt 95 krban, a könnyü czipők ára pedig páronként 4 frt 26 krban lett megállapitva, mely lábbeliek legkésőbb 1898. évi márczius hó végéig a honvéd központi ruhatárba Budapestre lesznek beszállitandók; a netalán már 1897. év folyamán történő szállitásért esedékes kereseti összegek csak 1898. évi január elején, a jövő évben a kitüzött határidőig bármikor beszállitott lábelikért igényelt keresmények azonban a szállitmányra vonatkozó átvételi bizonyitvány számvevőségi érvényesitése után azonnal fognak kifizettetni. A lábbelieknek a központba leendő szállitása folytán telmerülő költségek apasztása czéljából ujabb kedvezmény gyanánt megengedi a honvédelmi miniszter, hogy a kész bakancsok és könnyü czipők a központi ruhatárba katonai teherárukként szállittassanak be s az erre szükséges szállitólevelek kiállitása s az érdekelt iparosokhoz megküldése iránt a honvédparancsnokságok utasitva lesznek. A szerződési feltételekben foglaltak figyelembevételével kiállitandó és szabályszerü bélyeggel ellátott irásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi julius hó 10-ig — *ahol ipartestület van*, annak utján, különben pedig közvetlenül — az alulirt iparkamarához nyujtandók be. Debreczen, 1897. junius hó 21-én, A kereskedelmi és iparkamara nevében *Szabó* Kálmán elnök, dr. *Király* Ferencz titkár.

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.) 15.

— Nem érthetem, hogy hagyhat egy férj magára ily elbájoló, szeretetreméltó teremtést! — kiáltott fel gyakran.

— Hagyd el barátom, — válaszolta erre a férj, — a mi izlésünk különféle. Maradjon meg mindegyikünknek a magáé. Nőm nem veszit semmit velem, tehát nem is szerencsétlen, hogy ugy élek vele, a mint ez uri háztartásokban szokás. Erre el volt ő előre készülve. Ha te jól érzed magad társaságában, annak csak örvendek, valamint az is kedvemre van, ha társaságod neki szórakozást nyujt. — Lásd, kedves erényes barátom, — tevé hozzá — képes vagyok áldozatra én is. Akkor engedlek át neki téged, midőn gyakran sováran vágyakozom utánnad.

Károly eközben befejezte jogi tanulmányait. Elnyerte a doctor juris czimet és fel volt jogositva a franczia királyság törvényszékei előtt mint ügyvéd szerepelhetni.

Ez időben teendői annyira fokozódtak, hogy látogatásait Bertollonnénál megkellett ritkitania. De épen ezért a viszontlátás mindannyiszor szivélyesebb, bensőbb volt. Bertollonné annál láthatóbb örömmel fogadta, Károly pedig ilyenkor érezte hogy a szép fiatal asszony mily drága előtte. Nem mondták meg egymásnak, hogy mennyire rá vannak utalva egymásra, de elárulták kölcsönösen arczuk minden kifejezésével, egész lényük minden bensőségével.

Bertollonné némelyszer a szokottnál szomorubbnak látszott, másszor meg szeretetteljesebbnek, odaadóbbnak. Egyszer feltünően hideg és tartózkodó volt ifju barátjával szemben, majd meg a leggyöngédebb nővér szeretetével nyugtatta meg.

Károlyt az ifju nő ez a változó magaviselete irányában meglepte. Törte a fejét, hogy forrását felfedezze, de hiába. Amellett azt is észrevette, hogy a szép asszony nem volt már az a mindig vidám, egykedvü, mint amilyennek megismerte. Nem egyszer lepte őt meg kisirt szemekkel.

Midőn az ifju ilyenkor részvéttel kérdezősködött, barátnője kitérően válaszolt és nem egyszer eddig nála nem tapasztalt rajongással beszélt a zárdai elvonult élet boldogságáról.

Az is feltünt Károlynak, hogy Bertolonné mindinkább visszavonul a társaságtól. Semmi kétség, fiatal életének virágán valamely eltitkolt nagy bánat rágódott.

Károly érző szivére ezek a tapasztalatok nagyon leverőleg hatottak.

Elkövetett mindent, hogy barátnőjét felviditsa, de ez csak ritkán járt sikerrel. A bájos ifju nő tekintetének fájdalmas kifejezése, arczrózsáinak észrevehető halványulása, mély hallgatása és főleg igyekezete, hogy tettetett vidámsággal leplezze bánatát. Károly barátságába a részvét melegségét és gyöngédségét vegyitették. Érezte, hogy örömest odaadná életét, ha azzal megválthatná barátnéja lehangoltságát.

Egy estén, a mikor szokás szerint Károly hársfa kisérete mellett Bertollonné barátja egyik szerzeményét énekelte, az ifju nő hirtelen heves zokogásba tört ki.

Károly ijjedten tette le a hárfát és részvéttel közeledett a könyekben uszó szép asszonyhoz. De Bertollonné gyorsan felemelkedett és szobájába akart futni, hogy ne mutassa fájdalmát barátja előtt.

Az ifju megbüvölve állott egy pillanatig. Az ifjuság, a szépség és az ártatlanság a csendes szenvedés e pillanatban meghatotta.

Hirtelen megragadta a picziny puha kezet.

(Folyt köv.)

Vegyes.

Reczipe.

Beteg lett a Matild kisasszony . . .
Teréz, szaladj csak orvosért!
A melyiket közel találod,
Kihez, melyikhez? azt ne kérd!

Lihegve jő aztán az orvos,
Nezi soká a beteget,
De nem tudja ám eltalálni,
Matild baja, hogy mi lehet.

Szemügyre veszi erről, arról,
Vizsgálja, nézi üterét . . .
Csodálatos, megfejthetlen,
Mi bántja kedves betegét!

De ni! most mintha kitalálná,
Egy eszme villan át fején . . .
— Nem orvos kell itt szép kisasszony,
Hanem egy gazdag — vőlegény!

Juhász Sándor.

(Regénygyár.) A nagy forgalom mindent gyári munkává sülyeszt. Ujabban már a regényirás számára is alakult gyár. A telep Párisban van és az üzemet következőkép tartják fenn. Egy raktárban ezer és ezer különféle regény van felhalmozva. A gyár munkásai a csengetyü hangjára összegyülnek a munkatermekben, a hol bluzt vesznek fel és megkezdik a napszámot. Mindegyiknek kiosztanak a raktárból egy regényt, amelyet az illetőnek rendelés szerint kell nyujtani. Ilyképen egy 20,000 szóból álló müvet 50,000 szóig huznak ki. Ez a következőkép történik. Ha a regényben az áll:

— A gróf ekkor az első emeletre ment és becsengetett.

A gyár munkásai ezt a mondatot kibővitik:

— A gróf a drága szőnyegekkel boritott márvány lépcsőn felment az első emeletre, a hová megérkezve biztos kézzel meghuzta a csengetyünek müvészisen kidolgozott zsinórját.

A munkafelügyelők fel s le járnak a termekben és ellenőrzik a munkásokat.

— Hol tart ön, kérdi az egyiktől?

— Épen most sirattam el X. grófot, hangzik a felelet.

— Mit? Már az ezredik sornál? De uram, az nem járja, a grófnak még egyszer vagyonhoz kell jutnia!

A felügyelő erre kiveszi az ügyetlen munkás kezéből a tollat és megkezdi a következő fejezet elejét:

— X. gróf azonban még nem halt meg — lassan lélekzett, majd felnyitotta szemeit és körültekintett....

(Proporcionalis pinczér.) *Vendég*: Hol van a régi étel hordó? *Főpinczér*: A gazdám elbocsátotta, mert nagyon hosszu volt. *Vendég*: Hosszu?! *Főpinczér*: No igen, tetszik tudni a porczió mégis nagyobbnak látszik, ha pikoló hozza.

*

(Apróságok.) A franczia udvar egy lovagja szerelmes volt a királynéba, s a megalázkodást annyira vitte, hogy egy izben a szép király asszony ama kérdésére, hogy: „Hány óra!“ igy felelt: „Annyi, amennyi épen tetszik felségednek!“ — Egy nápolyi arisztokrata párbaj hősről följegyezta a krónika, hogy tizennégy párbajt vivott azokkal, akik azt állitották, hogy Ariasto nagyobb költő, mint

Dante. Ez az arisztokrata halálos ágyán igy sóhajtott föl: „Csodálatos, de — egyiket sem olvastam!“ — Amikor Francziaországban szó volt arról, hogy hazaszállitsák Napoleon hamvait, egy tudatlan képviselő igy kiáltott föl: „A hamvait? Micsoda hát azoka gaz angolok megmerték — égetni a nagy férfiut?“ — Sok nagy összeesküvés, forradalom titkát fejtette meg Mailet, a mikor összeesküvés czimén haditörvényszék elé idézték. „Kik voltak a czinkosai?.— kérdezte az elnök, amire Mallet igy felelt: „Ön is az lett volna elnök ur, ha sikerül a tervem!“ — Egy franczia szerzetes igy kezdte templomi beszédét: „Testvéreim, mindnyájan meghalunk!“ Ebben a pillanatban a templomba lépett a király, a mint látva a pap ujra kezdte beszédét, mondván: „Test véreim, — majdnem mindnyájan meghalunk!“ — Montffeury, a szinész, igen kövér volt. Róla beszélve egyszer ezt jegyezte meg Cyrano de Bergerac, a poéta: „Henczeg az öreg, mert meg sem lehet verni egy nap alatt!“

(Egyről-másról.) A kassai lóversenytéren tegnap Farkas Géza huszárfőhadnagy, aki Andrássy Tivadar gróf Gyöngyös nevü lovát lovagolta, az akadályversenynél lebukott. A ló fején rugta a huszárfőhadnagyot. A jelenvolt orvosok konstatálták, hogy Farkas Géza huszárfőhadnagy életveszélyes sérüléseket szenvedett. — Egy évi szigoru próbaidő után a minap avatták apáczává Solesmesben Dél-Franczia országban, a Benedekrendi apáczák zárdájában Adelhaid özvegy braganzai herczegnét, Mária Terézia kir. herczegasszony édes anyját. A fejedelemi házból származó apácza egy évvel ezelőtt. hatvanhét éves korában vonult kolostorba. — Az oláh liga legutóbbi bizalmas értekezletén elhatározta, hogy szervezetüket szélesebb alapra fektetik, s oda fognak törekedni, hogy Erdélyben minden gazdát és önálló embert bevonjanak a liga kötelékébe. Ezt oly képpen akarják elérni, hogy az eddigi tagdijat 50 krajczárról 15 krajczárra szállitják le. Népkönyvtárakat rendeznek be, egyesületeket létesitenek az Emke mintájára s évente jutalmakat osztanak ki azok közt a papok és tanitók — közt, kik legtöbbet tesznek a liga terjesztése körül. — Egy amerikai tudományos közlöny irja a következőket: „Hudam Tamás, a mi kitünő munkatársunk, alapos tanulmányozás utján megállapitotta, hogy az ötvenéves „tuczatember“ 18250 ébren töltött és 6212 átaludt napra tekinthet vissza. A munkának 6348 nap volt szentelve, az élvezetnek 4192. A betegség is 600 napot foglalt el, ugyanennyit a gyöngélkedés. Szilárd táplálékot ez idő alatt felemésztett átlag: 9500 kilogramm kenyeret, 6000 kilogramm husf, 1600 kilogramm tojást és gyümölcsöt, ellenben kerek 35000 liter vizet, bort, sört stb, stb. folyadékot használt.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság“ közlése. 1897. junius hó 24-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	123.25	123.75
„ vasuti beruházási köt. 4½%		123.—	124.—
„ koronajáradék 4%	—	99.80	100.30
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.75	101.75
Osztrák aranyjáradék 4%	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		102.—	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	402 75	403.25
Osztrák hitelbank részvény	—	368.30	368.50
Magyaripar- és kereskb. bank. r.		103.50	104.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.		125.50	126.50
„ „ 3%-os „		102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		119.—	120.—
Magyar vöröskereszt sorsegy		10.75	11.25
Osztrák „ „	—	21.—	21.50
Olasz „ „	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	— — —	7.—	7.40
Jó-sziv „	— — —	3.90	4.30

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.63	5.69
20 márkás arany	— — —	11.73	11.77
20 frankos arany	— — —	9.52	9.56
1 Sovereigns	— — —	11.95	11.97

Debreczeni piacz.

Junius 22. heti vásár.

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 800 kgr. I. rendü 8.40, II r. 8.35, III r. 8.30.

Rozs, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendü 5.80, II r. 5.75, III r. 5.70.

Kétszeres, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendü 6.90, II. r. 5.85, III r. 5.80

Árpa, piaczra hozatott 400 kgr. I. rendü 4.70, II r. 4.65, III r. 4.60.

Zab, piaczra hozatott 600 kgr. I. rendü. 5.80, II r. 5.75, III r. 5.70.

Tengeri, piaczra hozatott 1000 kgr. ó-tengeri I. rendü —.—, II. r. —.—, III. r. —.— Uj tengeri I r. 4.40, II. 4.35 III. kr. 3.30.

Köles 6.20, 6.10, 6.00.
Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.
Burgonya 3.50.

Piaczi áruczikkek:

Kilonként: Árpakása 14 32 kr. aszaltszilva 28 kr., asztali dara 16 kr. burgonya 6 kr., borsó szepességi 18 kr., szatmári 20 kr., bab fehér 12 kr., sárga 10 kr. disznó-zsir 64, czukor 44—45, irós-vaj — frt — kr., köleskása 15 kr., lencse szatmári 20 kr., szepességi 24 kr., liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 14½ kr., Nr. 3. 14 kr., Nr. 4. 13 kr., Nr. 5. 12 kr., Nr. 6. 13 kr., olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—32 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 64 kr., sótlan 60 kr., kávé 2, frt — kr.

100 kilónként: Bab fehér 12— bab sárga 10.00 burgonya 2.00, só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsir 60—62 frt, széna I. rendü 2.10, II. r. 2.00, III. r. 1.60, szalma I. r. 60 frt. II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58— frt, háj 60— frt, juh turó 68—, szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, borsó 18.00 frt, lencse 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16.——.—24.

Állatvásár.

Ló felhajtatott 500 db., elkelt 300 db Marha felhajtatott 900 db., elkelt 600 db Sertés felhajtatott —— db., elkelt —— db Sovány 6—12 hónapos ——— frt. egy éves—másféléves 40—55 frt. Másféléves—kétéves ——— frt. Öreg sovány ——— frt. 3—4 hónapos malacz páronként —.— frt. Kövér kilója ———, kr. Rendes élet 45 kiló levonás és 4%. Uj szalonna 56—58 frt., Juh és birka felhajtatott —.— db. elkelt —.— db.

Egy pár hizott ökör —— — frt tehén 120—170 frt, hizott tehén bornyával 100—160 frt, fejős tehén bornya nélkül 120—140 frt, meddő tehén 75—120 frt, I. r. jármos ökör 300—370 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 180—200 frt, tinó 100—140 frt, üsző 40—70 frt. rugott üsző bornyu 30—60 frt, ökörbornyu 30—60 frt. Egy pár anya birka bárányostul 7.19, egy pár magyar juh 16.18, egy pár ürü birka 14.50.16, egy db. bika 100—150, egy db. igás jó ló 140—260.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 28 kr., petroleum 20 kr, borsó 14—16 kr., lencse 14—16 kr., bab 8—10 kr., köleskása 10 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 100 kr, ellátás nélkül 130 kr. nő ellátással 60 kr, ellátás nélkül 80 kr. gyermek ellátással 30 kr, ellátás nélkül 45 kr.

Husárak: Marhahus 40, 44, 48, 52 —, —, 60 kr. Bornyuhus 48—56 kr. Sertés hus 44, —, 50, 60—— kr. Juhhus —. kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 1.40 frt, beszállitása 1.20 kr.

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. junius 23.

Buzát ma mérsékelten kináltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 18.000 mm. változatlan áron.

Egyéb gabonanemüekben gyönge volt a forgalom változatlan árak mellett.

Eladatott:

Buza. Tiszav.: 400 mm. 80. kg. 8.97½ kron, 150 mm. 80. kg. 8.97½ kron, 150 mm. 80. kg. 8.82½ kron mind három hónapra.

Zab: 5.70—6.00.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt, a forgalom mérsékelt volt s az árak emelkedtek, utóbb azonban ismét engedtek.

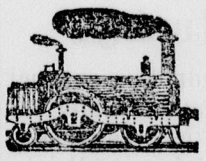
Hivatalos felmondások: 1000 mm. buza és 3000 mm. tengeri junius 28-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos záróárfolyamokat állapitotta meg:

		frt
Buza május—juniusra	1897	8.67—.73
„ szept.—októberre	1897	8.02—.04
Rozs „	1897	6.12—.14
Tengeri máj.—jun.-ra	1897	4.03—.05
„ jul.-aug.-ra	1897	4.04—.06
Zab szept.—okt.-ra	1897	5.29—.31
Repcze aug.—szept.	1897	11.25—.35

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

			frt
Buza	őszre	1897	7.92—7.93
„	máj.-juniusra	1897	8.70—8.75
Rozs	őszre	1897	6.13—6.14
Zab	„	1897	5.29—5.30
Tengeri	máj.—jun.-ra	1897	4.04—4.05
„	jun.—aug.-ra	1897	4.02—4.03
Repcze		1897	10.30—10.35

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.48	délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután
P.-Ladány	8.15	este	Személyvonat	9.45 este
Budapest	8.53	reggel	Gyorsvonat	1.50 délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.37	este	Személyvonat	5.45 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Királyháza	5.30	reggel	Gyorsvonat	1.— délután
M.-Sziget	3.05	reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt
M.-Sziget	4.07	délután	Személyvonat	11.— ests
M.-Sziget	6.59	délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	7.58	este	Tv. sz. sz.	8.03 reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs	4.02	délután	Személyvonat	7.07 délután
Szerencs	8.10	este	Személyvonat	11.— este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony**	4.12	délután	Vegyesvonat	7.56 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.37	délután	Vegyesvonat	6.20 délután

Debreczen—Bűd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	3.57	délután	Vegyesvonat	6.58 délután

— Tiszalök épités alatt. —

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik			Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány - -	7.40	reggel	Tv. sz. sz.	6.12	reggel
P.-Ladány - -	5.16	reggel	Személyvonat	4.08	reggel
Budapest* - -			Gyorsvonat	9.15	este
Budapest - - -	3.47	délután	Személyvonat	9.40	délelőtt
Budapest - - -	6.54	délután	Gyorsvonat	2.15	délután
Budapest - - -	2.40	éjjel	Személyvonat	7.05	este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget** - -	7.50	reggel	Személyvonat	4.—	reggel
M.-Sziget - - -	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
M.-Sziget - - -	6.58	délután	Személyvonat	1.35	délután
M.-Sziget - - -	8.43	este	Gyorsvonat	4.—	délután
M.-Sziget - - -	10.22	este	Személyvonat	3.56	délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs - - -	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs - - -	12.21	délután	Személyvonat	9.07	délelőtt
Szerencs - - -	7.50	este	Személyvonat	5.13	délután

Nagy Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes	7.25	reggel	Vegyesvonat	8.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.18	délután	Vegyesvonat	1.05	délután
Sárand*** - - -	8.33	este	Vegyesvonat	9.25	este

Büd-Szt-Mihály—Tisza Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.15	reggel
B.-Szt Mihály	6.49	este	Vegyesvonat	3.27	délután

— Tisza-Lök építés alatt —

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred - -	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony -	5.32	délután	Vegyesvonat	11.35	délelőtt
F.-Abony**** -	7.47	este	Vegyesvonat	5.22	délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Ünnep és vasárnapokon junius 1-től szeptember 15-ig közlekedik.
**** Csak Ohat-Kósig.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

Lakás berendezési czikkek:

szőnyeg, függöny, butorszövet,
ágy- és asztalteritők,
ágynemüek, lynoleum,
viaszosparkett,
AMERIKAI BŐRVÁSZON,
pokrócz,
teljes választékban a legolcsóbb árakon
ajánltatik c.

Kunz József és Társa

czég által 555—100—62
Kistemplom-bazár.

Árverési hirdetmény.

Alólirott csődtömeggondnok ezennel közhirré teszi, hogy a vagyonbukott Szteriádi Sándor büdszentmihályi lakos vegyeskereskedő csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1—753 tétel számai alatt 1004 frt 21 kr. beszerzési ár és 833 frt 29 kr. becsértékben felvett különböző nemü füszer és rőfös áruczikkek, továbbá az összesen 63 frt és 11 krt tevő kinelevő activ követelések zárt ajánlati verseny utján a legtöbbet igérő ajánlattevőnek el fognak adatni.

Az eladandó áruczikkek Büd-Szent-Mihályon, a vagyonbukott bolti helyiségében **a f. 1897-ik évi junius hó 29-ik napján d. e. 9—11 és d. u. 3—5 óráig** az ott időző tömeggondnoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok a f. 1897. évi julius hó 3-ik napjáig a becsérték 10%-ának megfelelő bánatpénzzel, vagyis 83 forint és 32 krral ellátva alólirott tömeggondnokhoz Tisza-Lökre küldendők.

A csődválasztmány fentartotta magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok el, vagy el nemfogadása felett belátása szerint határozhasson.

Kelt Tisza-Lökön, 1897. évi junius hó 22-én.

Bagdy Imre
ügyvéd, csődtömeggondnok.

618—3—1

Jó jövedelmező állás.

Elsőrendü biztositó intézet, mely népszerü és kedvező biztositásai által már nagyszerü eredményekre tett szert, oly, a jobb társasághoz tartozó uri emberekkel szándékozik összeköttetésbe lépni, kik képesek felügyelőinek nagyobb ügyletek megkötését megkönyebbiteni. Urak, kiknek megfelelő összeköttetései vannak a jobbmódu közönséggel és hajlandók a társaság képviselőit támogatni, **már nehány heti eredményes tevékenység után tekintélyes havi fizetés biztositatik.** 620—2—1

Szives ajánlatok **„Jó kereset"** jelige alatt
Friedenstein és Társa hirdetési irodájához
Budapesten, Teréz-körut 3. sz. a. czimzendők.

5584
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir város tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a város tulajdonát tevő, a 615., 614., 657. és 327. helyrajzi számok alatt fölvett 167 kat. hold 43 □ öl területet magában foglaló „Halápi" telek az 1897. év október hó 1-től 1903. október 1-ig terjedő 6 — hat évre — **a folyó évi julius hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** a városház kistermében tartandó nyilvános árverésen, a számvevőségnél kitett s ott megtekinthető árverési feltételek mellett, haszonbérbe kiadatni fog.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesittetnek, hogy a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. évi junius hó 19-én.

622—2—1 **Városi tanács.**

240.

Az „ISTVÁN" gőzmalom társulat
őrleményeinek
ÁRJEGYZÉKE
saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyülésen megállapitott s 1887. évi junius 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü	15.60
B. „ „ apró szemü	14.60
0. Királyliszt	14.80
1. Lángliszt kivonat	14.40
2. Elsőrendü zsemlyeliszt	14.—
3. Zsemlyeliszt	13.60
4. Elsőrendü kenyérliszt	13.20
5. Közép kenyérliszt	12.80
6. Kenyérliszt	12.40
7. Barna kenyérliszt	11.20
8. Takarmányliszt	7.80
11. Finom korpa **zsákkal**	4.—
11. „ „ **zsák nélkül**	3.80
12. Durva korpa **zsákkal**	3.60
12. „ „ **zsák nélkül**	3.40
Csirke buza **zsák nélkül**	3.—

A zsákok sulytartalma — teljsulyt tiszta sulynak véve.

A. B. 0—6 számig	85	kiló
7. és 8. szám	70	„
11. 12.	50	„

Debreczen, 1897. junius 23. 618—2—2

Félszázad óta

Aranyérem Paris, London. — kitünőnek elismert Dr. Sichulszky-féle — **Aranyérem** Pécs, Temesvár.

Arczkenőcs és mosdóviz.

Ezen készitmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhirök és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátlansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpaszappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME
bőrfinomitó és szépitő szer.
Kitünő hatással bir a bőr finomitása és szépségének előmozditására, valamint a pattanások s kiütések elüzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER
fehér, rózsa és sárga szinben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arczra láthatatlanul tapadva, annak kellemes szint ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR
legegészségesebb fogpor a fogak tisztitására, odvasodásuk és büzödésük eltávolitása s megóvására, mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN
már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilette-szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozditja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer
biztos szer a megőszült haj eredeti természetes szinének visszaállitására. Egy üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható: **Molnár Lipót** gyógyszerésznél, mint készitőnél **Kassán.** — **Debreczenben: Tóth Béla** gyógyszertárában (Tisza-palota).

578—20—13

3370. sz.
1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Szép Sámuel végrehajtatónak Lénárt Mihályné végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a derecskei kir. járásbiróság területén lévő, Derecske város határában fekvő, a derecskei 648. sz. tkvi A. I. 1020. hrsz. belsőségre a V. T. 156. §-a értelmében egészben 103 frt 60 krban; — az ugyanazon tkvi A. I. 3629., 5089., 7038., 8720., 10256. hrsz. birtokra u. a. §. értelmében egészben 539 frt 80 kr és ugyanazon tkvi A + 3010 hrsz. szőllőre ugyánazon §-a értelmében egészben az árverést 118 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban a C. I. alatti haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1897. évi augusztus hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor** Derecske község házánál megtartadó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 10 frt 36 krt, 53 frt 98 krt és 11 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság, 1897. évi május 12-én.

Nagy Károly,
kir. tszéki biró

617—1—1

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.